

ΙΚΑ001 - Εκβολή ποταμού Χάλαρη (Να)

Περιγραφή

Η εκβολή του ποταμού Χάλαρη (Να) βρίσκεται περίπου 2,5 χιλιόμετρα δυτικά-νοτιοδυτικά του Αρμενιστή, στην Ικαρία. Ο ποταμός έχει μόνιμη ροή (μικρή κατά τους καλοκαιρινούς μήνες) και είναι ο κύριος τροφοδότης νερού για τις μικρές καλλιέργειες που βρίσκονται διάσπαρτες σε όλη τη διαδρομή της κοίτης του. Οι κύριες ανθρώπινες δραστηριότητες στον υγρότοπο έχουν να κάνουν με τον τουρισμό κατά τους καλοκαιρινούς μήνες αφού στην περιοχή του υγρότοπου κατασκηνώνουν ελεύθερα πολλοί παραθεριστές. Οι δραστηριότητες στην λεκάνη απορροής είναι σχετικά ήπιες με κυρίαρχες τη βοσκή και τις καλλιέργειες. Ωστόσο, οι δύο αυτές βασικές δραστηριότητες δημιουργούν προβλήματα αφού η μεν έντονη βόσκηση επηρεάζει άμεσα την ευρύτερη λεκάνη απορροής, ενώ για την άρδευση των καλλιεργειών γίνεται ανεξέλεγκτη άντληση με λάστιχα απ' ευθείας από την κοίτη του ρύακα που τροφοδοτεί τον υγρότοπο. Επιπρόσθετα η παροχή του υγρότοπου σε γλυκό νερό επηρεάζεται από το φράγμα της τεχνητής λίμνης Πέζι (ΙΚΑ006), που βρίσκεται 4 χλμ ανάντη της εκβολής. Απαντώνται οι οικότοποι 72Α0 - Καλαμώνες και 92C0 - Δάση πλάτανου της Ανατολής (*Platanion orientalis*). Η βλάστηση είναι κυρίως υπερυδατική με αγριοκάλαμα (*Phragmites australis*) και μικρές λόχμες καλαμιών υφάλμυρων νερών (*Arundo donax*), ενώ υπάρχουν μικρά τμήματα υγρών λιβαδιών με βούρλα (*Juncus* sp.) και θαμνώδους βλάστησης με πικροδάφνες, λυγαριές και σκίνους. Στην εκβολή υπάρχουν επίσης και λίγα πλατάνια, τα οποία προς τα ανάντη γίνονται περισσότερα και τελικά κυριαρχούν. Οι σημαντικότερες απειλές για τον υγρότοπο προκύπτουν κυρίως από τις έντονες αγροτικές δραστηριότητες, που ισοδυναμούν με έντονη άρδευση αλλά και τον αυξημένο καλοκαιρινό τουρισμό. Ο υγρότοπος βρίσκεται εντός των ορίων Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (GR4120004), Ζώνης Ειδικής Προστασίας (GR4120005), Σημαντικής Περιοχής για τα Πουλιά (Πορτόλου και συν. 2009) και Α' Αρχαιολογικής ζώνης αφού στο δυτικό άκρο υπάρχει Ναός της Αρτέμιδος (ΦΕΚ 426/Β/1991). Επιπλέον προστατεύεται από το Π.Δ. των μικρών νησιωτικών υγρότοπων (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012) και περιλαμβάνεται ως Περιοχή Ειδικής Προστασίας στο ΣΧΟΟΑΠ του Δήμου Ικαρίας (ΦΕΚ 198/ΑΑΠ/2013). (Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 4/2005. Απογραφείς: Ν. Γεωργιάδης).

Γεωγραφικά στοιχεία

Περιφέρεια:	Βορείου Αιγαίου
Περιφερειακή ενότητα:	Σάμου
Νησί:	Ικαρία
Δήμος:	Ικαρίας
Πλησιέστερος οικισμός:	Αρμενιστής
Απόσταση από πλ. οικισμό:	2.5 χλμ δυτικά - νοτιοδυτικά
Συντεταγμένες (WGS84):	26.060075 Α - 37.622263 Β

Θεμελιώδη στοιχεία

Θέση υγρότοπου:	Παράκτιος
Τύπος υγρότοπου:	Φυσικός
Έκταση:	19.9 στρέμ.
Υδρολογική αλληλεπίδραση με άλλον υγρότοπο:	Ναί
Αλατότητα νερού:	Υφάλμυρο
Είσοδος γλυκού νερού:	Χείμαρρος / Ρύακας
Τύπος επιφανειακής εξόδου νερού:	Έξοδος από παρυφές λίμνης, ή ανεμπόδιστη έξοδος από ποτάμι
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	26 - 50
Παρουσία νερού:	Μόνιμη

Καθεστώτα προστασίας

Κατηγορία προστασίας	Τύπος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Περιοχή προστασίας οικοτόπων και ειδών	Ειδική ζώνη διατήρησης	Ικαρία - Φούρνοι και Παράκτια Ζώνη	GR4120004	100	N. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011)
Περιοχή προστασίας οικοτόπων και ειδών	Ζώνη ειδικής προστασίας	Νήσος Ικαρία (Νοτιοδυτικό Τμήμα)	GR4120005	100	N. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011)
Αρχαιολογικό καθεστώς	Α\΄ αρχαιολογική ζώνη	Αρχαιολογική περιοχή κάτω Ραχών		100	Υ.Α. (ΦΕΚ 426/Β/1991)
Άλλο	Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, κοινές υπουργικές αποφάσεις (ΚΥΑ),	Εκβολή ποταμού Χάλαρη (Να)	Υ412ΙΚΑ001	100	Π.Δ. (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012)
Άλλο	ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ/ΖΟΕ			100	ΦΕΚ Α.Α.Π. 198/2013

Άλλοι χαρακτηρισμοί**Χαρακτηρισμός στην Ευρωπαϊκή Β.Δ. προστατευόμενων περιοχών (CDDA)****Κωδικός CDDA** **Κατηγορία****Κατηγορία προστατευόμενης περιοχής κατά IUCN****Σημαντική περιοχή για τα πουλιά**

Κωδικός ΣΠΠ	Όνομα περιοχής	Κάλυψη (%)
GR143	Νήσος Ικαρία	100

Εθνική απογραφή υγρότοπων**Κωδικός** **Ονομασία****Κατάσταση υγρότοπου****Κατάσταση (MEDWET):** 2- Το αρχικό φυσικό περιβάλλον/τοπίο κυριαρχεί στο χώρο (>50%)**Ιδιοκτησιακό καθεστώς**

Δημόσιο - Δημοτικό / Ιδιωτικό

Αξίες υγρότοπου

- 109 Υποστήριξη τροφικών αλυσίδων
- 110 Ενδιαίτημα άγριων ειδών ζώων και φυτών
- 111 Αναψυχή
- 201 Παρουσία ενδιαφερόντων ειδών άγριων ζώων και φυτών
- 205 Υδρευτική/Αρδευτική

301 Μεγάλη βιολογική ποικιλία

302 Πολιτιστική

Δραστηριότητες στον υγρότοπο**Δραστηριότητα**

100 = Καλλιέργειες

130 = Άρδευση

140 = Βόσκηση

230 = Κυνήγι

403 = διασκορπισμένες κατοικίες

502 = οδικό δίκτυο

590 = Άλλες μορφές δικτύων μεταφορών και επικοινωνιών

622 = πεζοπορία, ιππασία, και μη-μηχανοκίνητα οχήματα

690 = Άλλες δραστηριότητες αναψυχής και τουρισμού

852 = κατασκευές τροποποίησης των διαδρομών των εσωτερικών υδάτων

853 = διαχείριση της στάθμης του νερού

Ένταση

Μεσαία

Μεγάλη

Μεγάλη

Άγνωστη

Μικρή

Μικρή

Μεγάλη

Μικρή

Μεγάλη

Μεσαία

Μεσαία

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής**Δραστηριότητα**

100 = Καλλιέργειες

130 = Άρδευση

140 = Βόσκηση

160 = Διαχείριση δασών

230 = Κυνήγι

403 = διασκορπισμένες κατοικίες

502 = οδικό δίκτυο

590 = Άλλες μορφές δικτύων μεταφορών και επικοινωνιών

622 = πεζοπορία, ιππασία, και μη-μηχανοκίνητα οχήματα

852 = κατασκευές τροποποίησης των διαδρομών των εσωτερικών υδάτων

853 = διαχείριση της στάθμης του νερού

Ένταση

Μεσαία

Μεγάλη

Μεγάλη

Μικρή

Άγνωστη

Μικρή

Μικρή

Μεγάλη

Μικρή

Μεσαία

Μεγάλη

Επιπτώσεις**Επίπτωση**

PS- = Ρύπανση από αστικά απόβλητα

WG- = Αποστράγγιση/Μείωση της στάθμης του νερού

Ένταση

Μικρή

Μεγάλη

Τύποι οικότοπων**Τύπος**

72A0 Καλαμώνες

92C0 Δάση *Platanus orientalis* και *Liquidambar orientalis* (*Platanion orientalis*)**Κάλυψη (%)**

51 - 75

5 - 25

Τύποι υγρότοπων (κατά Ramsar)**Τύπος****Κάλυψη (%)**

F -- Εκβολικά ύδατα. Τα μόνιμα ύδατα των εκβολών και τα εκβολικά συστήματα των δέλτα

> 95

Τύποι βλάστησης

Τύπος	Κάλυψη (%)
Αμμόφιλη	< 5
Θαμνώδης / Δενδρώδης	26 - 50
Υγρολιβαδική	< 5
Υπερυδατική	26 - 50

Χλωρίδα

Χλωρίδα	Κυριαρχία	Αναφορά
<i>Arundo donax</i>	Παρόν	N. Γεωργιάδης 21.04.2005
<i>Juncus</i> sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 21.04.2005
<i>Melissa officinalis</i>	Παρόν	A. Μήλιου 2005, προσ. επικ.
<i>Mentha aquatica</i>	Παρόν	A. Μήλιου 2005, προσ. επικ.
<i>Mentha pulegium</i>	Παρόν	A. Μήλιου 2005, προσ. επικ.
<i>Nerium oleander</i>	Παρόν	N. Γεωργιάδης 21.04.2005
<i>Phragmites australis</i>	Κυρίαρχο	N. Γεωργιάδης 21.04.2005
<i>Pistacia lentiscus</i>	Παρόν	N. Γεωργιάδης 21.04.2005
<i>Plantago lanceolata</i>	Παρόν	A. Μήλιου 2005, προσ. επικ.
<i>Plantago major</i>	Παρόν	A. Μήλιου 2005, προσ. επικ.
<i>Platanus orientalis</i>	Συγκυρίαρχο	N. Γεωργιάδης 21.04.2005
<i>Populus</i> sp.	Παρόν	N. Γεωργιάδης 21.04.2005
<i>Rubus ulmifolius</i>	Παρόν	A. Μήλιου 2005, προσ. επικ.
<i>Urtica pilulifera</i>	Παρόν	A. Μήλιου 2005, προσ. επικ.
<i>Vitex agnus-castus</i>	Παρόν	N. Γεωργιάδης 21.04.2005

Πανίδα

Θηλαστικά	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορά
Πουλιά	Αριθμός ατόμων	Κατάσταση φωλιάσματος
<i>Circaetus gallicus</i> (Gmelin, 1788)		Άγνωστο
<i>Calidris minuta</i> (Leisler, 1812)		Άγνωστο
<i>Charadrius dubius</i> (Scopoli, 1786)		Άγνωστο
<i>Larus cachinnans</i> (Pallas, 1811)		Άγνωστο
<i>Tringa nebularia</i> (Gunnerus, 1767)		Άγνωστο
<i>Ardea cinerea</i> (L., 1758)		Άγνωστο
<i>Ardea purpurea</i> (L., 1766)		Άγνωστο
<i>Ardeola ralloides</i> (Scopoli, 1769)		Άγνωστο
<i>Egretta garzetta</i> (L., 1766)		Άγνωστο
<i>Alcedo atthis</i> (L., 1758)		Άγνωστο
<i>Acrocephalus scirpaceus</i> (Hermann, 1804)		Άγνωστο

Ερπετά	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορά
<i>Laudakia stellio</i> (Linnaeus, 1758)	Παρόν	Broggi 2001

Mauremys rivulata (Valenciennes, 1833)	Παρόν	Broggi 2001
Natrix sp.	Παρόν	Broggi 2001

Αμφίβια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορά
Bufo bufo (Linnaeus, 1758)	Κοινό	Broggi 2001

Ψάρια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορά
Anguilla anguilla (Linnaeus, 1758)	Παρόν	A. Μήλιου 2005, προσ. επικ.
Mugil cephalus Linnaeus, 1758	Παρόν	N. Γεωργιάδης 21.04.2005

Ασπόνδυλα	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορά
------------------	-------------------------------	----------------

Βιβλιογραφία

Broggi, M. F. 2001. Notes on the herpetofauna of the Aegean Island of Ikaria (Greece) (Amphibia, Reptilia). HERPETOZOA 14(1/2):9-14.

Κατσαδωράκης, Γ., και Κ. Παραγκαμιάν. 2007. Απογραφή των υγροτόπων των νησιών του Αιγαίου: Ταυτότητα, οικολογική κατάσταση και απειλές. Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση - WWF Ελλάς, Αθήνα. 392 σελ.

Πορτόλου, Δ., Σ. Μπουρδάκης, Χ. Βλάχος, Θ. Καστρίτης και Τ. Δημαλέξης (επ.). 2009. Οι Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας. Περιοχές Προτεραιότητας για τη Διατήρηση της Βιοποικιλότητας. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Αθήνα. 497 σελ.

© Νίκος Τσιρανίδης / WWF Ελλάς

ΙΚΑ001 - Εκβολή ποταμού Χάλαρη (Να) / Chalaris estuary (Na)

Δορυφορική εικόνα: Google Earth / WGS84 - Satellite image: Google Earth / WGS84

0 15 30 60 90 m

Όρια υγρότοπου
Site boundaries

Νησιωτικοί υγρότοποι της Ελλάδας - Island wetlands of Greece